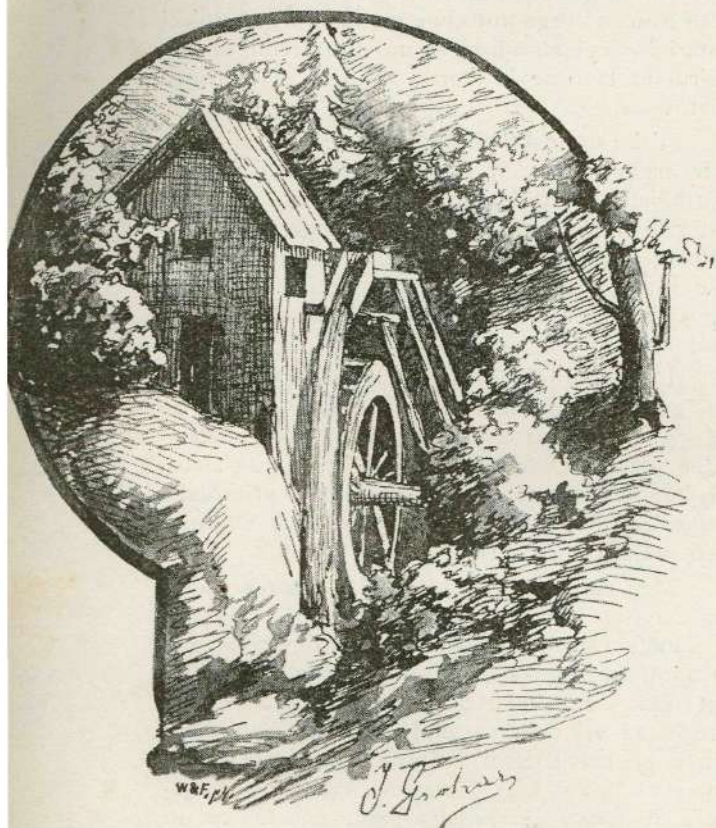

ga more podati bujna pomlad. In ko se je vozil mili cesar, vriskal mu je povsodi hrvaški narod, ki je prihitel iz oddaljenih krajev, daleč dol z gorá, zapustivši svoj dom, da je videl in spoštljivo pozdravil svojega cesarja. In ta se

je ob tej svečani priliki iznova prepričal, kako zvesto udan mu je Slovan. Nemški cesar Viljem sam se je ob tej priliki jako laskavo izrekel o istrskih Hrvatih ter s priznalnimi besedami pohvalil njih zvestobo do cesarja. (Dalje.)

Ob mlinskem kolesu.

(Spisal dr. A. Ušeničnik.)

Ob izviru selške Sore.

Na bregu sem sedel, na sivi skali, ter upiral pogled pod-se, kjer je šumela voda, prebijajoč se med črmi, hitela do jeza, po žlebéh dalje, metala se na lopate mlinskega kolesa ter je vrtela z bežno močjo. Doli pod kolesom pa se je zopet zbirala izmed šumečih vrtežev, mirila se in počasneje tekla dalje in dalje.

Zamislil sem se. Snovale so se mi misli, kakor se snuje vlakno z vlaknom, kadar meče tkalec snovalnico sem ter tje. Ko pa sem se vzdramil, bleščala je pred duhom le še jedna misel, le-ona resnica: „Polna so nebesa in zemlja veličastva slave božje!“

* * *

Voda šumi po žlebéh in pada, in padaje goni mlinsko kolo. Z močjo se upira v lopate, lopate se zmikajo, kolo se vrti. A pod kolesom se peni voda, vrè in pólje, potem pa hiti dalje v dolino, dalje in dalje. Marsikje še goni mlinska kolesa, napaja polja, dokler se ne izlije v široko morje.

A tudi v morju ji ni miru. Že modri Salomon je rekel tako lepo: „Vse reke tekó v morje, in morje se ne razlije; na kraj, od koder izvirajo, povračujejo se reke, da zopet tekó.“ Nad morje se dvigajo kot hlap in pare. Iz par se nabirajo megle. Megle pa raznašajo zračni tokovi, vetrovi in viharji, širom zemlje. Iz meglá in oblakov pada na zemljo dež, na gore in rebri, jarke in doline. Vodne kaplje se razlezajo po mahu in zemlji; topé rudnine ter pripravljajo rastlinstvu sokov; zbirajo se po razpoklinah, rupah in ponikvah v močne vodne žile — in na beli svet pricurljajo zopet vrelci, prišumé studenci, pribobné reke. S hribov in reber in jarkov hité potoki, družijo se in spajajo; zopet močijo brstne travnike, zeleneče senožeti in žitna polja; zalivajo cvetje po gredah, pojé živad in človeka; gonijo grmeče mline, nosijo bele čolne in ponosne ladije.

Brez tega čudežnega obtoka vodnih kapelj od vira do morja, od morja do vira, bi ovenelo vse zelenje, usehnilo cvetje, od žeje poginilo živalstvo in zamrl bi tudi človeški rod na zemlji. Zato je po pravici rekel že globokoumen grški pesnik: „najboljša pa je voda!“ Brez vodnega obtoka bi ne bilo življenja na zemlji.

Odkodi pa je le-ta tók? Sama od sebe voda nima te moči. Sama ob sebi hiti le v nižave, teži le po miru na ravnini; v višave vračati se ni ji mōči; s silo žene, kar je pred njo, onemogla pušča vse za seboj. Pod mlinskim kolesom šumi in vrè, a sama ob sebi nima več moči, da bi se zopet pognala nad jez ter iznova zavrtela kolo. Zato je treba neke druge sile, ki goni vodo v prečudnem toku in krogu ter vliva življenje v stvarstvo na zemlji.

In ta sila je solnčna moč. Solnce razgreva morje, in iz morja se dvigajo pare ter se natepajo megle. Solnce razgreva zrak, in nastajajo zračni tokovi, ki nosijo megle po zemlji. Solnčna moč